

Resumé av sammankomst i SIS den 15 september 2025 med föredrag av Jerzy Sarnecki

Sammankomsten inleddes som vanligt med en mingelstund, dit gästerna fick ta sig till fots pga strejkande hiss. Efter sommarprat och tekniska förberedelser hälsade sedan Susanna Axelsson i ordförande Karins frånvaro välkommen med särskild adress Jerzy Sarnecki och ytterligare fyra gäster. Richard höll ett förmanande tal om hur medlemmarna kunde sälja in budskapet om fina föredrag och dito samvaro för att locka till medlemskap. Han nämnde här att styrelsen har satt 90 medlemmar som mål.

Under spisande av förrättslaxmoussen sjöngs helans lov i en varm sensommar till ”Temperaturen är hög uti kroppen” och halvan på melodin ”14 år tror jag visst att jag var” för att hylla föredragshållaren, nota bene utan att ha någon textkoppling till snapsen.

Efter aväten huvudrätt kallad ”Pluma” och efterrätt med kaffe presenterade Sanna föredragshållaren som professor i kriminologi i Stockholm och Gävle och överlämnade ordet till honom.

Jerzy Sarnecki inledde med att presentera sin bok ”Brotten i mitt liv” och att mycket av det han tänkte berätta om fanns att läsa i hans bok plus att den också handlade om hans ungdom och bakgrund. Han konstaterade också att han med dagens framträdande för en gångs skull inte höjde medelåldern i salen.

Han framhöll att han hade lagt mycken forskartid på att studera och analysera gängen. Han förklarade också direkt att han bedrivit följde regeringens kriminalpolitik. Han konstaterade att skjutningarna och sprängningarna inom och mellan kriminella nätverk i Sverige har en nivå som aldrig tidigare setts i Sverige eller i Europa. Andra brottstyper utanför nätverken har inte ökat i Sverige och det icke dödliga våldet, liksom t ex stölder, har minskat. Jerzy menade också att nätverksvåldet har skärpt politiken. Kulmen när det gäller antalet döda av våld var 2022 med 62.

Jerzy övergick så att tala om begreppet **Nätverksanalys**: Denna består av forskning för att hitta oväntade relationer och benämns ”SNA= Social nätverksanalys”. Äldre studier i ämnet gjordes i Borlänge på 70- och 80-talet och visade på kompissammanslutningar, pojkar-pojkar och flickor-flickor-relationer.

Senare utveckling har varit emot mera instabila strukturer och lokal brottslighet.

En studie i Köpenhamn visade på gäng som centrala i nätverket och även på kopplingar mellan icke-medlemmar.

En inventering av grupperingar 2016-2018 gjordes där de stora sådana var individinriktade och MC-gäng var de stora grupperna med 5000 individer vardera.

Vi fick så en beskrivning av de kriminella nätverken i Sverige 2011 till 2016. Nätverksmedlemmar börjar då skaffa medlemmar från andra grupper, som därmed söker sig till varandra, dock bara med **direkta** länkar. Exempel: Banknätverket som växlar pengar som kommer från knark och penningtvätt. Ett annat exempel är Gangsternätverket bestående av olika grupperingar, t ex Foxtrot med gemensamma relationer och med krig men trots detta samarbete. Klart är att strukturerna nu blivit mera komplicerade.

En stor förändring skedde år 2021 när EncroChat gav svensk polis tillgång till krypterad information. Denna kännetecknades av drogrelaterad aktivitet och våldsamt språk och att informationen gick oerhört fort och genererade våld.

Sarnecki sammanfattade så i två slutsatser:

1. Nätverk är en mera korrekt beskrivning än gäng. Det är allianser som genererar våld och inte bara nationellt. Lokala relationer blir internationella. Vi ser att småpojkar blir hänfödda över att få uppdrag. Det bildas subkulturer som hatar samhället och uppträder rasistiskt.

2. Många i nätverken har invandrarbakgrund, men det är **2:a generationens invandrare** som dominerar. Våldet är inte importerat, utan är självtillverkat i Sverige. Det är få kvinnor i miljön, som är strikt åldershierarkisk. Kärnan i nätverken är en liten grupp. Narkotikan är central, men inte den enda fokuspunkten. Nätverken har en stark politisk inverkan.

Jerzy poängterade att det anmäls 1,4 miljoner brott i Sverige med 72 dödsskjutningar.

Nätverkens verksamhet har inneburit en total förändring av rättssystemet i Sverige, som nu är jämförbart med Turkiets.

Framtiden enligt Sarnecki: Mycket svår att förutsäga och det kommer att bli svårt att fastställa orsakerna till utvecklingen. Subkulturer har bidragit till att man skjuter familjemedlemmar till nätverksledarna. Han avslutade med att förutskicka att de politiska förändringarna blir långvariga.

Med detta avslutade Jerzy Sarnecki sitt föredrag och hyllades med en välförtjänt applåd. Susanna inbjöd så till frågor och en gällde journalistikens hantering av brott och våld. Som svar nämndes Claes Olofssons spektakulära brott om gett journalistisk glans.

Kurdiska räven: Vad är det? Jerzy beskrev det som en struktur men med mycket snabba förändringar. Hans tidigare vän Jordgubben blev plötsligt fiende.

På en annan fråga berättade Jerzy att polisen tidigare hade en organisation för att analysera mord och att upplärningsprocenten höjdes från 20 till 30 %.

Han avslutade frågestunden med sin modell för att minska brottsfrekvensen: ”Börja när ungar är nyfödda med brottspreventioner” och ”Människan behöver fostra sina barn”.

Susanna avtackade sedan föredragshållaren med ett flaskliknande paket och tackade sedan de församlade och önskade alla välkomna åter till oktobersammankomsten.

PS. Styrelsen upprepar att det finns en **hemsida** med följande länk:

<https://www.sisintellektuell.se>

Vid penna
Lennart Hammarberg

Vid kamera
Jan Marcusson